

retsstilling, og skattemyndighederne skal have en mulighed for at administrere ordningen forsvarligt. En uklar grænsedragning vil næsten uundgåeligt føre til, at befolkningen med rette kritiserer ordningen for vilkårlighed.

Landboforeningerne tænker sig, at loven skulle give en udtømmende opregning af, hvem der skal anses for „egentlige“ landmænd. Alle personer, der ikke er nævnt i opregningen, skulle så være ikke-landmænd.

Der er nogen uklarhed om, hvordan Landboforeningerne mener, at gruppen af egentlige landmænd skulle defineres. I foreningernes skrivelse af 27. februar 1973 til folketingets landbrugsudvalg siges det, at en person må anses som landmand, hvis personen 1) opfylder visse uddannelseskra- og/eller 2) lægger sin væsentligste arbejdsindsats i landbruget. Det er oplyst, at landbrugets repræsentanter under forhandlingerne med regeringen har forklaret, at dette skal forstås således, at visse personer godt kan anses for landmænd, selv om de har væsentlige arbejdsindtægter eller andre indtægter uden for landbruget. Der sigtes vistnok bl. a. til personer, der har en landbrugsejendom, men samtidig arbejder på f. eks. en fabrik i den nærmeste by; men det er uklart, hvor langt det i denne henseende er tanken at gå.

Landboforeningerne mener, at spørgsmålet: landmand eller ikke-landmand skal afgøres af de skattelignende myndigheder med sædvanlig adgang til at klage til landsskatteretten og derefter til domstolene. Det er dog klart, at *de i forvejen overbejrede skattemyndigheder ikke har den indsigt*, som afgørelsen af dette spørgsmål kræver; det gælder ikke mindst skattemyndighederne i byerne, hvorunder et stort antal „bylandmænd“ jo henhører.

Landboforeningerne tænker sig ganske vist, at ministeren (hvilken minister?) efter indstilling fra landboorganisationerne skal fastsætte nogle uddannelseskra- og/eller andre vilkår, der skulle være medbestemmende ved afgørelsen. Alligevel må det antages, at den vanskelige og uklare afgrænsning ville afføde *et meget stort antal tvivlsomme sager både hos ligningsmyndighederne og i klageinstanserne*; det ville give en overordentlig stor administrativ merbelastning. Hertil kommer de principielle indvendinger, der kan rettes imod en ordning, hvorefter *en indstilling fra et er-*

hvervs interesseorganisation skulle have væsentlig betydning for, hvor meget en gruppe mennesker skal betale i skat.

Som en enkelthed, der måske kan tænkes kritiseret, skal nævnes, at Landboforeningerne mener, at der må stilles større krav til uddannelsen, jo yngre den pågældende person er. Normalt ville man vel vente, at en ældre person har haft tid til at uddanne sig mere end en yngre.

De skattemæssige problemer vedrørende lystgårde blev i 1967 behandlet udførligt af et udvalg under Landbokommissionen. Det er bemærkelsesværdigt, at *ingen af de mulige løsninger, der omtales i Landbokommissionens undersøgelse, bygger på en sondring mellem „egentlige“ og „uegentlige“ landmænd*. I udvalgets beretning hedder det herom (side 52): „Udvalget har under sine overvejelser ikke kunnet fastlægge et kriterium, der kunne lægges til grund ved afgrænsningen af de landbrugsejendomme, som antages erhvervet eller besiddet helt eller delvis med andet formål end almindelig erhvervsmæssig landbrugsdrift . . .“.

2. Landboforeningernes forslag forudsætter, at alle „ikke-landmænd“ skal *opgøre landbrugsindtægten for sig og de øvrige indtægter for sig*. De skal endvidere foretage *en særskilt opgørelse af landbrugsformuen* (d. v. s. den skattemæssige værdi af de aktiver, der hører til landbrugsvirksomheden).

Efter de gældende regler foretages der ingen særskilt indkomstopgørelse for enkelte indkomstkilder og heller ingen særskilt opgørelse over visse dele af formuen. Skal man bryde med dette princip, kan det ikke undgås, at der føjes nye, stærkt administrationssskabende problemer til de mange, der i forvejen belaster skattemyndighederne. Ordningen ville således gøre det nødvendigt at forsøge en afgrænsning mellem på den ene side landbrug og en række beslægtede erhverv og på den anden side andre erhverv m. v., der indgår i skatteyderens indkomst- og formueopgørelse.

3. Tænker man sig, at ordningen skal søges gennemført trods de omtalte indvendinger, må det være klart, at den allertidligst kan få virkning fra og med indkomståret 1974. Det ville endda kun give skattemyndighederne en betænkeligt kort frist til at tilrettelægge den krævende nye administration, der i givet fald bliver tale om.